

190113 - رامزاننىڭ كۈندۈزىدە ئەر- ئايال مۇناسىۋەت ئۆتكۈزۈش، ئىسپىرما چىقىمى ياكى چىقىمىسى

روزا بۇزۇلدى

سۇئال

مەن يېڭىدىن توي قىلغان قىز، ئىسلام سوئال- جاۋاب تور بېكىتىدىن: رامزاندا كۈندۈز دە ئەر- ئايال مۇناسىۋەت ئۆتكۈزۈپ ئىسپىرما چىقىمىسا روزا بۇزۇلمايدۇ دېگەن مەزمۇندىكى ماقالىنى تاپتىم، يەنە مۇناسىۋەت ئۆتكۈزۈش مەنىسى - ئىسپىرما چىقىمى بۇ توغرىدىكى ئۆلىمالارنىڭ ئىختىلاپلىرىنى كۆردۈم. رامزاننىڭ كۈندۈزىدە، يولدىشىم بىلەن ئوينىشىپ يېقىنچىلىق قىلدۇق، يولدىشىم مەنى چىقارماسلىققا رىئايە قىلىپ مۇناسىۋەت ئۆتكۈزدى، مۇناسىۋەت ئۆتكۈزۈپ بولغاندىن كىيىن يولدىشىم: ئۆزىدىن ئازراق ئاق نەرسە چىققانلىقىنى ئۇنىڭ مەنى ياكى مەزى ئىكەنلىكىنى بىلەلمىگەنلىكىنى ئېيتتى، مەن ئۇنىڭدىن ئارتۇق بىر نەرسە چىقىپ كەتمەسلىك ئۈچۈن ئۆزىنى تۇتۇۋېلىشنى ھېسپاتىغا بېرىلمەسلىكىنى تەلەپ قىلدىم، ئۇ شۇنداق قىلدى. بۇنىڭ ھۆكۈمى قانداق بولىدۇ؟، بۇنىڭغا قازاسىنى قىلىش بىلەن بىللە كاپارەت بېرىش كېرەكمۇ؟ بىلىشىمچە يولدىشىم بۇنداق ئىشقا كاپارەت كېلىدىغانلىقىنى ھەرگىز بىلمەيدۇ، مەن ئۇنىڭغا بىۋاسىتە ئاگاھلاندۇرۇش بەرگەندىن كىيىن ئۇ ئۆزىنى تۇتۇۋالدى، ئۇنىڭدىن بەك ئاز بىرنەرسە چىقىپتۇ، ئاز بولغانلىقتىن ئۇنىڭ مەنى ياكى مەزى ئىكەنلىكىنى بىلەلمەپتۇ؟ قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟. بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمىز.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھ تائالاغا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت- سالاملىرى بولسۇن.

1- سوئال سورىغۇچى قىزچاقنىڭ تور بەتتىن مۇناسىۋەت ئۆتكۈزۈپ مەنى چىقىمىسا روزا بۇزۇلمايدۇ دېگەن سۆزنى تاپتىم دېگىنى توغرا ئەمەس، بىزنىڭ تور بەتتە بۇنداق سۆز يوق، بەلكى بۇ سۆزنىڭ ئەكسى- قارشىسى بار: مۇناسىۋەت ئۆتكۈزۈش جىما بولۇپ روزىنى بۇزىدۇ، ئۆلىمالارنىڭ بىرلىكى بىلەن بۇنداق قىلغان كىشىگە كاپارەت كېلىدۇ.

بىزنىڭ تور بېتىمىزدە [148163](#) - نومۇرلۇق سوئالنىڭ جاۋابىدا مۇنداق كەلگەن: سەپەر قىلمىغان، ئۆز يۇرتىدا مۇقىم تۇرغان كىشى روزا تۇتۇپ رامزاننىڭ كۈندۈزىدە ئايالى بىلەن مۇناسىۋەت ئۆتكۈزگەن بولسا، ئۇ كىشىگە قاتتىق كاپارەت كېلىدۇ، ئۇ كاپارەت: قۇل ئازاد قىلىش، ئەگەر قۇل تاپالمىسا ئىككى ئاي ئۆزۈلدۈرمەي روزا تۇتۇش، بۇنى قىلالمىسا، بىر كۈن ئۈچۈن ئاتمىش مىسكىنىگە يېمەك بېرىش بىلەن بىرگە ئاللاھ تائالادىن كەچۈرۈم سوراپ، تەۋبە قىلىپ شۇ بىر كۈنلۈك روزىسىنىڭ قازاسىنى قىلىدۇ.

ئەگەر ئايالمۇ رازى بولۇپ ماسلاشقان بولسا، مەنى چىقسۇن ياكى چىقمىسۇن ئوخشاشلا جىما قىلغان بولىدۇ، ئىككى خەتنىڭ ئۇچرىشى بىلەن ئۇلارغا كاپارەت كېلىدۇ".

"پىقھى توپلاملىرى 35-توم 55-بەتتە مۇنداق بايان قىلىنغان: ھەرقانداق ئادەم رامزاننىڭ كۈندۈزدە ئايالى بىلەن بىلىپ تۇرۇپ ئۆزۈرسىز قەستەن رەسمى مۇناسىۋەت ئۆتكۈزسە مەنى چىقسۇن ياكى چىقمىسۇن بۇ ئادەمگە كاپارەت كېلىدىغانلىقى توغرىسىدا پىقھى ئالىملىرى ئارىسىدا ھېچ ئىختىلاپ يوق.

بەلكىم سونال سورىغۇچى قىزچاق ئەر-ئايال رامزاندا قۇچاقلىشىپ ياكى ئوينىشىپ مەنى چىقمىسا روزا بۇزۇلمايدۇ دېگەن سۆزنى مۇناسىۋەت ئۆتكۈزۈپ مەنى چىقمىسا روزا بۇزۇلمايدۇ دەپ ئويلاپ قالغان بولۇشى مۇمكىن، بىز يۇقىرىدا بايان قىلغاندەك بۇ خاتا قاراشتۇر، قۇچاقلىشىش ۋە ئوينىشىشتىن ئايالى بىلەن جىنسى مۇناسىۋەت ئۆتكۈزۈمەستىن مەنپەئەتلىنىش مەقسەت قىلىنىدۇ. بۇنىڭ تەپسىلاتىنى بىلىش ئۈچۈن **95383** - نومۇرلۇق سوئالنىڭ جاۋابىغا مۇراجىئەت قىلىنسۇن.

2- توغرا قاراشتا جىنسى مۇناسىۋەت قىلماستىن مەنى چىقسىمۇ روزا بۇزۇلۇدۇ، بۇ كۆپچىلىك ئالىملارنىڭ بىرلىككە كەلگەن قارىشى. ئىمام نەۋەۋىي رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "ئايالنى جىنسى مۇناسىۋەت قىلماستىن سۆيۈپ قويسا ياكى قۇچاقلىسا ياكى ئايالنىڭ بەدىنىنى قولى بىلەن ياكى باشقا ئەزاسى بىلەن سىلىسا، مەنى چىقسا روزا بۇزۇلۇدۇ، مەنى چىقمىسا روزا بۇزۇلمايدۇ، ھاۋىي ناملىق ئەسەرنىڭ ساھىبى ۋە باشقا ئالىملار رامزاندا ئايالنى جىنسى مۇناسىۋەت قىلماستىن سۆيسە ياكى قۇچاقلىسا مەنى چىقسا روزا بۇزۇلدىغانلىقى توغرىسىدا ئالىملارنىڭ بىرلىكىنى بايان قىلدى. [ئەلمەجمۇ شەرھى مۇھەزەب" 6-توم 322-بەت].

ئىبنى رۇشەد رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "بارلىق ئالىملار: رامزاندا ئايالنى سۆيۈپ مەنى چىقىپ كەتسە روزا بۇزۇلۇدۇ دەيدۇ". [بىدائەتۇل مۇجتەھىد 2-توم 52-بەت].

ئىبنى قۇدامە رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "رامزاندا ئايالنى سۆيۈپ مەنى چىقسا روزا بۇزۇلۇدۇ بۇ مەسىلىدە ئىختىلاپ بارلىقىنى بىلمەيمىز يەنى ھېچ ئىختىلاپ يوق." [ئەلمۇغنى 3-توم 127-بەت].

3-رامزاننىڭ كۈندۈزدە ئايالى بىلەن ئويناشقاندا بەك ئېھتىيات قىلىش كېرەك، ئۆزىنى تۇتالمايدىغان كىشىلەر بولسا ئۆزىنىڭ دىنى ۋە ئابروۋىنى ساقلاپ قىلىش ئۈچۈن كۈندۈزدە ئايالىغا يېقىنچىلىق قىلىپ ئوينىشىشتىن دەرھال توختىۋېلىشى كېرەك.

ئىبنى ئابدۇلبەر رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: ھېچ قانداق بىر ئالىمنىڭ ئۆزىنى تۇتالمايدىغان كىشىنىڭ رامزاندا ئايالنى سۆيۈشكە رۇخسەت قىلغانلىقىنى بىلمەيمەن، ئۆزىنى تۇتالماي روزىسىنى بۇزۇۋېتىدىغان كىشى رامزاننىڭ كۈندۈزدە بۇنداق ئىشلاردىن يىراق تۇرۇشى كېرەك. [ئەل ئىستىزكار" 3-توم 296-بەت].

4- رامزاننىڭ كۈندۈزدە ئايالى بىلەن جىنسى مۇناسىۋەت ئۆتكۈزۈشنىڭ چەكلەنگەن. ھارام ئىش ئىكەنلىكىنى بىلمەي جىنسى

مۇناسىۋەت ئۆتكۈزگەن كىشىنىڭ ھۆكۈمى توغرىسىدا ئىسلام ئالىملىرى ئىختىلاپ قىلىشتى، ھەنبەلى مەزھەب قارىشى بويىچە بۇ سەئۇدى ئەرەبىستان پەتىۋا كومىتېتى ئالىملىرىنىڭ تاللىغان قارىشىمۇ شۇ: ئۇنداق قىلغان ئادەم شۇ كۈنلۈك روزىنىڭ قازاسىنى تۇتۇش بىلەن بىرگە كاپارەت بېرىدۇ دەپ قارايدۇ.

كۈچلۈك قاراشتا: رامزاننىڭ كۈندۈزدە جىنسى مۇناسىۋەت ئۆتكۈزۈشنىڭ چەكلەنگەن-ھارام ئىش ئىكەنلىكىنى بىلمىگەن كىشى ئۆزۈرلۈك بولۇپ، ئۇنىڭغا جازا كەلمەيدۇ يەنى قازاسىنى قىلىشمۇ ياكى كاپارەت بېرىشمۇ كېرەك بولمايدۇ.

"ھاشىيەتى ئەررەۋز" ناملىق ئەسەرنىڭ 3-توم 411-بەتتە مۇنداق دەيدۇ:.. ئىبنى ئابدۇلبەر رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دېگەن: يېمەكلىك ۋە جىنسى مۇناسىۋەت ئىنسانغا غالىب كەلسە يەنى ئېسىدە يوق بولۇپ قالسا ئۇ ئىش روزىنى بۇزمايدۇ، يەنە بىر قىسىم ئالىملارمۇ: يۇقىرىدا بايان قىلىنغاندەك جىنسى مۇناسىۋەت يېمەكلىككە ئوخشاش بولۇپ شەك بىلەن، مەجبۇرلىنىش بىلەن بىلمەسلىك- جاھىللىق بىلەنبولسا روزىغا تەسىرى بولمايدۇ دېگەن.

بۇ يەردە دىققەت قىلىشقا تىگىشلىك مۇھىم بىر ئىش: بىز يۇقىرىدا بايان قىلىپ ئۆتكەندەك ھۆكۈمنى بىلگەن ئادەم بىلەن بىلمىگەن ئادەمنىڭ ئارىسىنى ئايرىش كېرەك، ھۆكۈمنى بىلمىگەن ئادەم ئۆزۈرلۈك ھېسابلىنىدۇ، ھۆكۈمنى بىلگەن ئەمما ئۇنىڭ جازاسىنى بىلمىگەن ئادەم بولسا، يەنى رامزاننىڭ كۈندۈزدە ئايالى بىلەن جىنسى مۇناسىۋەت ئۆتكۈزۈشنىڭ چەكلەنگەن-ھارام ئىش ئىكەنلىكىنى بىلگەن ئەمما ئۇنىڭغا ئېغىر كاپارەت كېتىدىغانلىقىنى بىلمىگەن كىشى بولسا بۇ ئۆزۈرلۈك ھېسابلانمايدۇ، ئۇ ئادەمگە كاپارەت كېلىدۇ.

شەيخ ئىبنى ئۇسەيمىن رەھىمەھۇللاھدىن: بىر ئادەم رامزاننىڭ كۈندۈزدە ئايالى بىلەن جىنسى مۇناسىۋەت قىلىپ مەنى چىقىمىغان بولسا، ئۇ ئادەم جىنسى مۇناسىۋەت قىلىپ مەنى چىقسا چەكلىنىدىغانلىقىنى بىلىدىكەن ئەمما بۇنىڭغا بېرىلىدىغان جازانى بىلمىسە بۇنىڭ ھۆكۈمى قانداق بولىدۇ؟ دەپ سورالغاندا، شەيخ جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېگەن: "كۈچلۈك قاراشتا بىر ئادەم بىلمەسلىكتىن رامزاندا روزىنى بۇزىدىغان، ئىھرامدا ئېھرامنى بۇزىدىغان، نامازدا نامازنى بۇزىدىغان ئىشلارنى سادىر قىلغان بولسا بۇ ئادەمگە ھېچ قانداق جازا كەلمەيدۇ، شۇنىڭدەك رامزاننىڭ كۈندۈزدە ئايالى بىلەن جىنسى مۇناسىۋەت ئۆتكۈزۈپ مەنى چىقسا چەكلىنىدىغانلىقىنى-ھارام بولىدىغانلىقىنى بىلىدىكەن مەنى چىقىمىسا ھارام بولمايدۇ دەپ چۈشەنگەن بولسا بۇ ئادەمگە ھېچ جازا كەلمەيدۇ.

ئەمما جىنسى مۇناسىۋەت ئۆتكۈزسە ھارام بولىدىغانلىقىنى بىلىدىكەن لېكىن بۇنىڭغا كاپارەت كېلىدىغانلىقىنى بىلمىسە، ئۇ ئادەمگە كاپارەت كېلىدۇ، چۈنكى بۇ مەسىلىدە ھۆكۈمنى بىلمىگەن ئادەم بىلەن بۇنىڭغا كېلىدىغان جازانى بىلمىگەن ئادەمنىڭ ئارىسىدا پەرق بار، ھۆكۈمنى بىلىپ جازانى بىلمىگەن ئادەم ئۆزۈرلۈك ھېسابلانمايدۇ، ھۆكۈمنى بىلمىگەن ئادەم ئۆزۈرلۈك ھېسابلىنىدۇ. ["ئايلىق ئۇچرىشىش ژۇرنىلى" (1/7)].

يەنە 107335-، 20237-، 22938 - نومۇرلۇق سوئاللارنىڭ جاۋابىغا مۇراجىئەت قىلىنسۇن.

هەممىدىن توغرىنى بىلگۈچى ئاللاھ تائالادۇر.